

เรื่อง หงส์

รายละเอียด

ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการเป่าแก้ว ส่วนใหญ่จะเป่าเป็นรูปสัตว์ในเทพนิยาย, สัตว์ในท่าทางต่าง ๆ และสามารถเป่าเป็นรูปต่าง ๆ ได้ตามสั่ง ซึ่งใช้ตกแต่งประดับเพื่อความสวยงาม และใช้เป็นของขวัญ ในการพิธีต่าง ๆ ปัจจุบันได้รับความนิยมอย่างมากในต่างประเทศ โดยเฉพาะที่ ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา เยอรมัน ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น ปัจจุบัน ชาวบ้านโนนจัน หมู่ ๑ ตำบลทุ่งทอง อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ได้ประกอบอาชีพหัตถกรรมเป่าแก้วเป็นจำนวนมาก โดยการส่งเสริมของนายณรงค์ แสงอะโน ประธานกลุ่มเป่าแก้ว บ้านโนนจัน ทำให้ชาวบ้านมีรายได้เลี้ยงครอบครัว เป็นจำนวนมาก

ซึ่งมีขั้นตอนการผลิต ดังนี้

วัสดุที่ใช้ในการผลิตผลงาน

1. แก้วโบโรซิลิเกต (แก้วทนไฟ) ขนาด ๑ - ๓๕ มิลลิเมตร (ขึ้นอยู่กับขนาดของงาน)
2. ก๊าซออกซิเจน
3. ก๊าซหุงต้ม
4. ทรายละเอียด
5. น้ำทอง ๒๒ K
6. สีทาแก้ว

แหล่งที่มาของวัสดุ

1. แก้วโบโรซิลิเกต นำเข้าจากต่างประเทศ แต่ต้องสั่งจากจังหวัดกรุงเทพ
2. วัสดุอื่นๆ เช่น ก๊าซออกซิเจน , ก๊าซหุงต้ม, ทรายละเอียด, น้ำทอง ๒๒ K , สีทาแก้วหาได้ในท้องถิ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการผลิต

1. แวนตา (กันแสง)
2. อุปกรณ์เสริม ตามความเหมาะสม เช่น คีม แท่งคาร์บอน เหล็กแท่ง เป็นต้น

ขั้นตอนกระบวนการผลิต

1. เตรียมแท่งแก้ว
2. จุดไฟ และเร่งความแรงของไฟให้ได้ประมาณ ๑,๒๐๐ องศา
3. ใส่แวนตาเพื่อป้องกันแสงจากไฟ

ขั้นตอนการผลิต

1. นำแก้วมาเป่าขึ้นรูปด้วยไฟ อุณหภูมิ ๑,๒๐๐ องศาเซลเซียส
2. เก็บรายละเอียดด้วยความพิถีพิถัน หากต้องการทำเป็นรูปสัตว์ให้นำแก้วจี้ไฟให้เกิดความร้อนแล้วขึ้นรูปจากหาง ไปยังขา ลำตัว และหัว (แล้วแต่ความถนัดของช่าง)
3. เก็บรายละเอียด เช่น เล็บ หนวด ให้ใช้เครื่องมือที่มีลักษณะกลมมีขอบวงแหวน เช่น นีออด แล้วนำมาแต่งเป็นรูปขนโดนนำไปแตะที่ตัวแก้วแล้วหมุนไปมา เป็นเหมือนขนสัตว์ เป็นต้น
4. การตั้งรูปแก้วที่เป็นรูปต่าง ๆ กับพื้นเพื่อการทรงตัวที่มั่นคง ให้นำแก้วที่ทำเสร็จแล้วยังมีความร้อนคงอยู่แตะกับพื้นผิวเรียบที่เป็นคาร์บอนเบา ชั้นหลังการผลิต นำแก้วที่ผลิตเสร็จแล้วไปเป่าด้วยแก๊สออกซิเจน เพื่อไม่ให้แก้วเปราะและแตกง่าย การตกแต่งลักษณะพิเศษ การเป่าแก้วแรกเริ่มนั้นมีการจัดทำแบบธรรมดาที่เรียกว่า แก้วใส กล่าวคือ เมื่อนำแก้วแท่ง มาเป่าขึ้นเป็นรูปสัตว์หรือรูปทรงตามต้องการแล้วถือว่าเสร็จสิ้นกระบวนการเป่าขึ้นรูป สามารถบรรจุหีบห่อ เพื่อจำหน่ายได้ ในปัจจุบัน ได้มีการเพิ่มเทคนิคในการจัดทำซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สามารถดำเนินการได้ใน ๒ รูปแบบ คือ ๑. การพันทราย โดยใช้เครื่องปั๊มลมพันทรายละเอียด ออกไปบริเวณที่ต้อง เช่น ที่หาง หนวด ขา หรือลำตัว เป็นต้น การพันทรายจะทำให้แก้วที่มีลักษณะใส มีสีขาวขุ่นเกาะบริเวณ ที่พัน เมื่อสังเกตให้ดีจะเห็นเป็นรูปเล็ก ๆ ที่เกิดจากการที่ทราย ถูกอัดแล้วฉีดไปแรง ๆ กระแทกกับวัตถุหรือแก้วตรงบริเวณที่ต้องการนั่นเอง ๒. การลงสีเคลือบทอง การลงสีนี้อาจจะผ่านขั้นตอนการพันทรายหรือไม่ก็ได้ โดยนำ สีทองมาทาลงในส่วนที่ต้องการ แล้วนำไปอบในเตาอบ ด้วยอุณหภูมิ ๖๕๐ C เป็นระยะเวลา ๓-๔ ชั่วโมง

ทั้งนี้เพื่อความสวยงาม คงทน ในการใช้งานในการพัฒนาผลิตภัณฑ์นี้ เป็นวิธีทำให้ผลิตภัณฑ์มีราคาสูงขึ้น และเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศเป็นอย่างมาก ระยะเวลาการผลิต ขึ้นอยู่กับขนาดของชิ้นงาน เช่น ขนาด S ใช้เวลา ๓๐ - ๖๐ ตัว/วัน ขนาด M ใช้เวลา ๒๐ - ๓๐ ตัว/วัน ขนาด L ใช้เวลา ๑๐ - ๒๐ ตัว/วัน วัตถุประสงค์ของการผลิต ๑ ใช้ตกแต่งประดับเพื่อความสวยงาม และใช้เป็นของขวัญในการพิธีต่าง ๆ ๒ เพื่อประกอบเป็นอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน ลักษณะพิเศษของงานชิ้นนี้ ผลิตจากการนำแท่งแก้วมาเป่าเป็นรูปแบบต่าง ๆ ตามที่ต้องการ มีความสวยงามมาก ด้วยความใสของแก้วสามารถผลิตได้เป็นรูปแบบต่าง ๆ ตามโอกาสและเวลา เช่น ๑๒ นักษัตร , ถ้วยรางวัล , สัตว์ที่เป็นมงคล, ของขวัญ เป็นต้น และได้มีการพัฒนาไปสู่การพันทราย และเคลือบทองซึ่งเป็นที่นิยม อย่างมาก ในต่างประเทศ (OTOP)

ภาพโดย : <http://www.m-culture.in.th/album/81006>

คำสำคัญ : ของใช้,ของประดับตกแต่ง,ของที่ระลึก.

ที่มา : <http://www.thaitambon.com/shop/00830141514-กลุ่มหัตถกรรมเป่าแก้วบ้านโนนจัน>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2017-02-26

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=449&code_db=610007&code_type=08

The Office Of Academic Resource Information And Technology